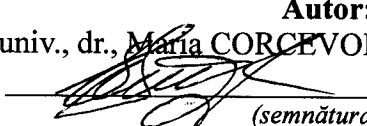

UNIVERSITATEA DE STAT „A. RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, PSIHOLOGIE ȘI ARTE
CATEDRA DE PSIHOLOGIE

CURRICULUM UNIVERSITAR
la unitatea de curs
PSIHOCONSILIEREA FAMILIEI ȘI A COPILULUI CU DIZABILITĂȚI

Ciclul II – studii superioare de master

Codul și denumirea domeniului general de studiu: 011 Științe ale educației
Denumirea programului de master: Managementul educației incluzive

Autor:
lect. univ., dr., Maria CORCEVOI

(semnătura)

Bălți, 2015

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de Psihologie
Proces-verbal nr. 10 din 08.05.2019
Șeful Catedrei de Psihologie [Signature] conf. univ., dr., Silvia BRICEAG

Discutat și aprobat la Consiliul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
Proces-verbal nr. 7 din 08.05.2019
Decanul Facultății de Științe ale educației, Psihologie și Arte
[Signature] conf. univ., dr. Lora CIOBANU

INFORMAȚII DE IDENTIFICARE A CURSULUI

Facultatea: Științe ale educației, Psihologie și Arte

Catedra: Științe ale educației

Domeniul general de studiu: 011 Științe ale educației

Domeniul de formare profesională la ciclul II: master de profesionalizare

Denumirea specialității/ programului de master: Managementul educației incluzive

Administrarea unității de curs: Psihoconsilierea familiei și a copilului cu dizabilități

Codul unității de curs/ modulului	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			curs	seminarii	laborator	Studiu individual		
S.02.A.112	5	150	16	24	-	110	Examen	Română

Anul de studii și semestrul în care se studiază: anul I, semestrul II

Statutul: libera alegere

INFORMAȚIE REFERITOARE LA CADRUL DIDACTIC (CADRELE DIDACTICE)

Nume: Corcevoi Maria

Titlu științific : drd., lect.univ.,

Informații de contact:e-mail: corcevoimaria981@gmail.com

Orar consultații: Miercuri, 14.00-15.30

INTEGRAREA CURSULUI ÎN PROGRAMUL DE STUDII

Cursul „*Psihoconsilierea familiei și a copilului cu dizabilități*” întregeste pregătirea profesională la masterat, ciclul II al Specializării Managementul educației incluzive din cadrul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte. Cursul are un caracter teoretico-practic în care masteranzii însușesc informații despre contextul familial, crizele și nevoile psihice ale membrilor familiilor în care crește un copil cu dizabilitate; cât și procesul de consiliere a copiilor/adolescenților cu dizabilități dar și a familiilor acestora.

COMPETENȚE PREALABILE/PRE-RECHIZITE

Pentru a studia unitatea de curs „*Psihoconsilierea familiilor și a copiilor cu dizabilități*” studentul trebuie să posede cunoștințe dobândite în cadrul unităților de curs *Psihologia generală, Psihologia vîrstelor*.

COMPETENȚE DEZVOLTATE ÎN CADRUL CURSULUI

CP1.2 Explicarea rolului conceptelor, documentelor de politici și actelor legislative internaționale și naționale în implementarea educației incluzive.

CP2.1 Cunoașterea și înțelegerea și principalelor abordări privind domeniile de dezvoltare a copilului.

CP3.3 problemelor cu referire la acordarea suportului educațional la nivelul școlii.

CP4.5 Cercetarea problematicii adaptărilor curriculare la necesitățile de învățare a elevilor cu cerințe educaționale speciale.

CP5.1 Cunoașterea tehnologiilor didactice pentru asistența copiilor cu cerințe educaționale speciale

CP6.5 Elaborarea de proiecte și programe de parteneriat educațional.

CT1. Aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale.

CT2. Relaționarea eficientă în cadrul echipei plurispecializate.

CT3. Autocontrolul formării profesionale.

FINALITĂȚILE CURSLUI

La finele studierii cursului studentul va fi capabil:

- Să numească caracteristicile și funcționarea sistemului familial;
- Să caracterizeze crizele înfruntate de familiile care cresc un copil cu dizabilități;
- Să explice nevoile psihice ale membrilor familiei în care crește un copil cu dizabilități;
- Să utilizeze diferite strategii la explorarea situației familiei în care crește un copil cu dizabilitate;
- Să aplice metode și tehnici experiențiale de consiliere și a orientării cognitiv-comportamentale cu copilul și adolescentul cu dizabilități în cadrul contextului familial.

CONȚINUTURI

Tema	Unitățile tematice ale cursului	Nr. de ore 30/30	
		Studii cu frecvență la zi	
		Prelegeri	Seminare
1.	Noțiuni introductive privind contextul familial	4	4
	<p>1. Familia ca sistem:</p> <ul style="list-style-type: none">- Contextul interpersonal;- Complementaritatea;- Cauzalitatea circulară. <p>2. Structura sistemului familial</p> <p>3. Stres și traume familiale</p> <p>4. Crizele înfruntate de familiile care cresc un copil cu dizabilități</p> <p><i>Aplicații practice:</i></p> <p>1. <i>Descrieți 5 exemple de interacțiune a membrilor familiei voastre identificând conceptele învățate;</i></p> <p>2. <i>Caracterizați subsistemele familiei din care faceți parte și tipul de granițe dintre ele;</i></p> <p>3. <i>Descrieți efectele crizelor înfruntate de familiile care cresc un copil cu dizabilități asupra generațiilor viitoare.</i></p>		
2.	Nevoile psihice ale membrilor familiei în care crește un copil cu dizabilități	2	4
	<p>1. Nevoile psihice ale părinților copiilor cu dizabilități</p> <p>2. Nevoi ale cuplului parental</p> <p>3. Nevoi ale cuplului conjugal</p> <p>4. Nevoia de relații sociale extrafamiliale</p> <p>5. Nevoi personale ale părinților</p> <p>6. Nevoi ale fraților copiilor cu dizabilități</p> <p><i>Aplicații practice:</i></p> <p>1. <i>Identificați la nivel concret fiecare dintre funcțiile familiei (după Kaplan, menționate la curs) luând ca model de analiză propria familie sau o familie pe care o cunoașteți</i></p> <p>2. <i>Explicați importanța cunoașterii problemelor care apar în familia copilului cu dizabilități.</i></p>		

3.	Introducere în activitatea de consiliere. Repere teoretice generale.	4	4
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definirea termenului de consiliere 2. Caracteristici ale procesului de consiliere 3. Personalitatea consilierului și condițiile de bază ale relațiilor de consiliere cu copilul și familia acestuia 4. Tipuri de consiliere (consiliere individuală și de grup) 5. Diferențe între consilierea educațională și consilierea psihologică <p><i>Aplicații practice:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Elaborați o carte de vizită a consilierului;</i> 2. <i>Sintetizați importanța condițiilor fundamentale ale relațiilor de consiliere;</i> 3. <i>Descrieți un proces de consiliere în care nu s-ar fi ținut cont de limitele consilierii</i> 		
4.	Consilierea individuală a copilului și adolescentului cu dizabilități	2	4
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cadrul teoretic al consilierii centrate pe persoană 2. Specificul consilierii copiilor cu dizabilități 3. Intervențiile realizate în cadrul procesului de consiliere: <ul style="list-style-type: none"> • Ascultarea eficientă, • Invitația deschisă de a vorbi, • Încurajarea minimă și parafrizarea, • Reflectarea sentimentelor, • Sumarizarea, • Focalizarea relatării, • Confruntarea, • Direcționarea, • Feed-back-ul, • Împărtășirea, • Interpretarea, • Reformularea. <p><i>Aplicații practice:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 4. <i>Elaborați un set de întrebări pe care le-ați putea adresa copilului cu dizabilitate, specificând scopurile pentru care le-ați utiliza.</i> 5. <i>Elaborați dialoguri dintre copilul cu dizabilitate și consilier utilizând intervențiile în consiliere.</i> 		
5.	Metode și tehnici experiențiale de consiliere a copilului și adolescentului cu dizabilități în cadrul contextului familial	2	4
	<p>Metode și tehnici utilizate în consilierea cu copilul cu dizabilități:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Desenul și pictura 		

	<ul style="list-style-type: none"> - Fantezia - Modelajul - Colajul - Jocul cu nisip - Realizarea de povești și povestiri - Metafora terapeutică - Marionetele - Terapia prin joc - Drama terapia <p><i>Aplicații practice:</i> <i>Elaborați și filmați secvențe de aplicare a metodelor și tehnicilor experiențiale de consiliere a copilului.</i></p>		
6.	Principii fundamentale ale consilierii psihologice de grup a copilului și adolescentului cu dizabilități.	2	4
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cadrul teoretic al consilierii de familie 2. Interviul cu membrii familiei și categorii specifice de întrebări 3. Metode și tehnici utilizate în consilierea de familie în care crește un copil cu dizabilități: <ul style="list-style-type: none"> - Sculptura familială - Interviul cu păpușile familiale - Jocul de rol <p><i>Aplicații practice:</i> <i>Descrieți un studiu de caz al unei familii aplicând tehnici de lucru cu aceasta.</i></p>		
		16	24

STRATEGII DIDACTICE

Curs: expunerea, exemplul demonstrativ, dezbateri, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată
Seminar: dezbateri, clarificare conceptuală, activități de grup, descoperire dirijată, sinteza cunoștințelor, studiu de caz, joc de rol, asaltul de idei, vizite la centre specializate în asistața persoanelor cu dizabilități, vizionare de filme documnetare.

ACTIVITĂȚI DE STUDIU INDIVIDUAL

Timpul total (ore pe semestru) al activ ităților de studiu individual dirijat pretinse studentului			
1. Descifrarea și studiul notițelor de curs	3 ore	8. Pregătire prezentări orale Prezentarea în fața colegilor a sintezelor, proiectelor, discutarea tehnicilor care urmează a fi aplicate	
2. Studiu după manual, suport de curs	3 ore	9. Pregătire examinare finală	3 ore
3. Studiul bibliografiei minimale indicate	5 ore	10. Consultații	
4. Documentare suplimentară în bibliotecă		11. Documentare pe teren	5 ore

5. Activitate specifică de pregătire Seminar și/sau laborator	12 ore	12. Documentare pe INTERNET	10 ore
6. Realizare teme, referate, eseuri, traduceri etc. Sedințele video de antrenare a abilităților de consilier	12 ore	13. Alte activități -realizarea analizelor SWOD a înregistrărilor video	50 ore
7. Pregătire lucrări de control	2 ore	14. Alte activități Realizarea activităților care apar în mersul lucrurilor ne fiind planificate pe motive că intervine informație nouă.	10 ore
TOTAL ore studiu individual (pe semestru) = 110 ore			

EVALUARE

În procesul de evaluare a studenților se aplică *Regulamentul cu privire la evaluarea rezultatelor academice ale studenților în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți* aprobat prin Hotărârea Senatului, procesul-verbal nr. 9 din 16.03.2011.

În cadrul unității de curs sunt planificate și realizate activități de evaluare inițială, curentă și finală, ținând cont de necesitățile studenților și prin negocierea cu aceștia a formei, a metodelor și a instrumentelor de evaluare.

Evaluare inițială poate fi realizată prin discuție, chestionare, testare, probă de evaluare, interviu etc. Notele obținute la evaluarea inițială nu se înscriu în registrul grupei academice și nu influențează nota finală la unitatea de curs, ci servesc drept punct de reper în proiectarea și realizarea activităților din cadrul unității de curs.

Evaluarea curentă se realizează pe parcursul procesului educațional și se efectuează în cadrul orelor de curs și a orelor de seminar prin diverse modalități: testări, referate, realizarea sarcinilor de lucru individual, lucrări individuale (în cazul absențelor motivate), portofolii, studii de caz etc. Pot fi propuse probe scrise, orale și combinate. Formele concrete de evaluare sunt stabilite de Catedra de științe ale educației la începutul fiecărui an de studii.

Numărul notelor obținute la probele de control pe parcursul semestrului va fi egal cu numărul de credite, prevăzute la unitatea de curs în planul de învățământ, dar nu mai mic de 3 (trei). Una dintre note va fi rezultatul evaluării obligatorii în cadrul orelor de curs. Dacă studentul nu a obținut minimul stabilit din punctajul evaluărilor curente pentru activitățile din timpul semestrului, repetarea unității de curs și a tuturor activităților aferente este obligatorie. Evaluarea curentă reflectă rezultatele formării profesionale în timpul activităților auditoriale și cele ale lucrului individual.

Media curentă include notele cumulate în cadrul probelor de evaluare (curs, seminar) și notele pentru activitatea individuală.

Prezența la curs este obligatorie în proporție de minim 70% și ea condiționează prezentarea studentului la examen. Studenții devin responsabili de studierea conținutului, realizarea sarcinilor și lucrărilor de laborator în cazul absențelor motivate și nemotivate.

Studentul este admis la evaluarea finală în cazul în care a realizat prevederile curriculare

Evaluarea finală se realizează prin examen (oral, scris, combinat). Forma de examinare este negociată cu fiecare grupă academică și aprobată de Catedra de științe ale educației

Nota finală la disciplină însumează rezultatul evaluării curente (activitatea în cadrul cursului, seminarelor, rezultatul lucrului individual) și nota obținută la examen.

Rezultatul evaluării curente, în cadrul studiilor de masterat, constituie 50 % din nota finală, nota de la examen – 50 %. Nu este admis la evaluarea finală studentul care:

- nu a realizat finalitățile curriculare;

- nu a obținut o notă medie de promovare în cadrul evaluării curente (curs, seminar, lucru individual);
- a absentat nemotivat la mai mult de 30% din activitățile auditoriale;
- nu a realizat sarcinile ce presupun activitatea de învățare individuală (pentru studenții care au absentat motivat).

Chestionar evaluare finală

Psihoconsilierea familiei și a copilului cu dizabilități

1. Definiți ce este sistemul familial.
2. Descrieți conceptele sistemului familial: Contextul interpersonal; Complementaritatea; Cauzalitatea circulară
3. Enumerați și descrieți subsistemele sistemului familial
4. Specificați în ce constau granițele sistemelor familiale
5. Enumerați și descrieți sursele de stres pentru sistemul familial
6. Elucidați evenimentele traumatice și exemplificați evenimente familiale ce pot produce traume atât membrilor familiei, cât și sistemului familial.
7. Specificați crizele înfruntate de familiile care cresc un copil cu dizabilități
8. Caracterizați nevoile psihice ale părinților copiilor cu dizabilități
9. Caracterizați nevoile psihice ale cuplului parental din familia în care crește un copil cu dizabilități
10. Caracterizați nevoile psihice ale cuplului conjugal al familiei în care crește un copil cu dizabilități
11. Caracterizați nevoile de relații sociale extrafamiliale ale familiei în care crește un copil cu dizabilități
12. Caracterizați nevoile personale ale părinților familiei în care crește un copil cu dizabilități
13. Definiți termenul de consiliere și caracterizați procesul de consiliere
14. Caracterizați personalitatea consilierului și condițiile de bază ale relațiilor de consiliere
15. Enumerați și explicați tipurile de consiliere
16. Denumiți diferențele între consilierea educațională și consilierea psihologică
17. Specificați în ce constă cadrul teoretic al consilierii centrate pe persoană
18. Descrieți rolul și eficiența intervenției *ascultării eficiente* în procesul de consiliere a copilului cu dizabilitate și a familiei acestuia
19. Descrieți rolul și eficiența intervenției *invitației deschise de a vorbi* în procesul de consiliere a copilului cu dizabilitate și a familiei acestuia
20. Descrieți rolul și eficiența intervenției *încurajării minime și parafrazării* în procesul de consiliere a copilului cu dizabilitate și a familiei acestuia
21. Descrieți rolul și eficiența intervenției *reflectării sentimentelor* în procesul de consiliere a copilului cu dizabilitate și a familiei acestuia
22. Descrieți rolul și eficiența intervenției *focalizării relatării* în procesul de consiliere a copilului cu dizabilitate și a familiei acestuia
23. Descrieți rolul și eficiența intervenției *confruntării și direcționării* în procesul de consiliere a copilului cu dizabilitate și a familiei acestuia
24. Expuneți rolul și eficiența intervenției *feed-back-ului și împărtășirii* în procesul de consiliere a copilului cu dizabilitate și a familiei acestuia
25. Expuneți rolul și eficiența intervenției *interpretării și reformulării* în procesul de consiliere a copilului cu dizabilitate și a familiei acestuia
26. Caracterizați tehnica experiențială *desenul și pictura* în consilierea copilului cu dizabilități

27. Caracterizați tehnica experiențială *fantezia și modelajul* în consilierea copilului cu dizabilități
28. Caracterizați tehnica experiențială *colajul și jocul cu nisipul* în consilierea copilului cu dizabilități
29. Caracterizați tehnica experiențială *realizarea de povești și metafora terapeutică* în consilierea copilului cu dizabilități
30. Caracterizați tehnica experiențială *marionetele și drama terapeutică* în consilierea copilului cu dizabilități
31. Caracterizați tehnica experiențială *consilierea prin joc* cu copilul cu dizabilități
32. Prezențați cadrul teoretic al consilierii de familie
33. Caracterizați categoriile specifice de întrebări utilizat în cadrul consilierii de familie
34. Prezențați tehnica utilizată în consilierea de familie în care crește un copil cu dizabilități:
Sculptura familială
35. Prezențați tehnica utilizată în consilierea de familie în care crește un copil cu dizabilități:
Interviul cu păpușile familiale
36. Prezențați tehnica utilizată în consilierea de familie în care crește un copil cu dizabilități:
Jocul de rol

BIBLIOGRAFIA

1. Anghel, Elena Psihopatologia și psihoterapia copilului. Suport de curs. Disponibil pe Internet: <https://ro.scribd.com/.../Curs-Anghel-Elena-Psih...>
2. Buruiian, Rodica. Atribute definiției ale consilierii psihologice. Revista de psihologie : Ser. nouă Vol nr.: 2001, Nr.3-4, P.195-203
3. Corcevoi M. Diagnoza și intervenția structurală a familiilor temporar dezintegrate. În: Structura și dinamică personalității umane în epoca globalizării: perspective psihosociopedagogice: Materialele conf. șt. Intern. 26 mai., USARB. Bălți: Tipografia din Bălți, 2017. p.75-83
4. Briceag S., Corcevoi M. Impactul tipului de familie asupra percepției ariilor vieții de familie. În: Managementul educațional: realizări și perspective de dezvoltare. Materialele conf. șt.-pr. intern. 27 aprilie 2017. Bălți: Tipografia din Bălți, 2017. p.334-338.
5. Dafinoiu, Ion. Psihoterapii scurte : Strategii, metode, tehnici. Iași: Ed. Polirom, 2005. ISBN 973-681-777-6
6. Dafinoiu, Ion. Elemente de psihoterapie integrativă. Iași: Ed. Polirom, 2007. ISBN 978-973-46-0843-0
7. David, Daniel. Psihologie clinică și psihoterapie : Fundamente. Iași: Ed. Polirom, 2006. ISBN 973-681-917-5; 978-973-681-917-9
8. Dudeanu, Cornelia; Popovici, Carmen. Consilierea psihologică la adolescenți. Revista de psihologie : Ser. nouă Vol nr.: 2003, Nr.1-2, P.91-100
9. Ghica, Vasile. Ghid de consiliere și orientare școlară. Iași: Polirom, 1998.- 220 p.
10. Holdevici, Irina. Psihoterapie de scurtă durată. București: Ed. Dual Tech, 2004. ISBN 973-85526-0-5
11. Ionescu, G. Psihoterapie. București: Ed. Științifică , 1990. ISBN 973-29-0216-7
12. Mitrofan, Iolanda. Terapii de familie. Ed: SPER, București, 2001. ISBN 973-85329-3-0
13. Mitrofan, Iolanda. Psihopatologia, psihoterapia și consilierea copilului (abordare experiențială). . București: Ed. S.P.E.R., 2001 p.373 ISBN 973-99221-9-8;
14. Nicolas, Michael P.; Schwartz, Richard C. Terapia de familie: Concepte și metode, ediția a VI-a. Ed: Pearson Education, 2004. Ed în lb.română publicată de Asociația de terapie familial, 2005. 549 p. ISBN 973-0-03932-1;
15. Popovici, Doru Vlad. Terapie ocupațională pentru persoane cu dizabilități. Disponibil pe Internet: <https://ro.scribd.com/.../130504428-DORU-VL...>

16. Rusnac, Svetlana. Consilierea psihologică în grup : Forme și metode . ULIM, Dep. Psihologie și Asistență Socială, Inst. de Formare și Cercetare în Consiliere Psihologică și Psihoterapie; Ed: ULIM, Chișinău, 2005. ISBN: 9975-934-52-8;
17. Vasile, Diana Lucia. Introducere în psihologia familiei și psihosexologie. București: Ed. Fundației România de Mîine, 2007.158 p. ISBN 978-973-725-873-1;
18. Školka, Eniko. Consilierea familiei și a persoanelor cu dizabilități. Suport de curs. Disponibil pe Internet: <https://ro.scribd.com/doc/48046472/CFPD2010>

Articole:

19. Iordan, Alexandru D. Tehnici de consiliere psihologică. Revista de psihologie : Ser. nouă Vol nr.: 2006, Nr.1-2, P.89-102
20. Klein, M. Consilierea în familie. Revista de pedagogie; Vol nr.: 1997, Nr.1-12, P.288-292
21. Popovici, Carmen. Unele probleme privind relația terapeutică. Revista de psihologie : Ser. nouă Vol nr.: 2002, Nr.1-2, P.121-129
22. Адлер, Альфред Практика и теория индивидуальной психологии : Лекции по введению в психотерапию для врачей, психологов и учителей. М. : НПО «Прагма», 1993ю- 175 с.
23. Эйдемиллер Э.Г., Юстицкий В.В. Семейная психотерапия.- Л., 1990.
24. Хазанова М.А. Феномен принятия в психологическом консультировании /Вопросы психологии, 1993, N2, с. 49.